

Зв'язок патопсихологічних патернів з рівнем стресу у військовослужбовців

Сергій Герасимов

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ

Тези доповіді до IV Конгресу з міжнародною участю «Психосоматична медицина XXI століття: реалії та перспективи»

Патопсихологічні патерни, включаючи такі стани, як тривога, депресія і розлади, пов'язані зі стресом, часто виникають у військовослужбовців через постійний високий рівень стресу, притаманний їхній ролі. Хронічне психологічне напруження, пов'язане з військовою службою, яке часто ускладнюється впливом бойових або кризових сценаріїв, ще більше посилює цю психологічну вразливість. Військовослужбовці значно частіше, ніж їхні цивільні колеги, стикаються з психічними розладами, пов'язаними зі стресом, і тривожністю, які зустрічаються значно частіше. Останнім часом увага прикута до розуміння того, як патопсихологічні прояви взаємодіють зі стійким рівнем стресу, впливаючи на психічну стійкість і загальне психологічне здоров'я військовослужбовців. Таким чином, можливість виявлення маркерів психологічного стресу або втручання для полегшення патопсихологічних симптомів у цій демографічній групі стає все більш актуальним і невідкладним завданням.

Мета: оцінити вираженість різних патопсихологічних паттернів в залежності від рівня стресу серед військовослужбовців.

Матеріали і методи: обстежено 114 пацієнтів - діючих військовослужбовці та ветеранів, віком від 18 до 58 років. Оцінка рівня стресу проводилась за допомогою "Шкали сприйняття стресу (PSS)". Оцінка патопсихологічної симптоматики проводилась за методикою "Переглянутого опитувальника симптомів-90 (SCL-90-R)". Для аналізу даних було застосовано лінійну регресійну модель з використанням Шкала сприйняття стресу (PSS) в якості змінної відгуку та вимірів Переглянутого опитувальника симптомів-90 (SCL-90-R) в якості пояснювальних змінних.

Результати. Оцінка патопсихологічної симптоматики включала наступні виміри: соматизація, obsesивно-компульсивні стани, міжособистісна чутливість, депресія, тривога, ворожість, фобічна тривога, параноїдальне мислення, психотизм та «додаткові пункти». Використовуючи лінійну регресійну модель, ми виявили значущий зв'язок ($p=0.05$) між рівнем сприйманого стресу та показниками ворожості, соматизації, тривожності та психотизму за опитувальником SCL-90-R.

Обговорення. Результати даного дослідження можуть свідчити що для осіб які пережили стрес бойових дій та специфіка довготривалого знаходження в зоні бойових, як наслідок виражаються в першу чергу соматизації, тривожності та ворожості, в той час як психотизм є можливим проявом особистісних характеристик контингенту.

Висновки: отримані нами дані свідчать про достовірний зв'язок між рівнем стресу та патопсихологічною симптоматикою. Особистісні характеристики контингенту потребують подальших досліджень.